

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХИТЕКТУРИ

**Навчально-тематичний план підготовки
за програмою «Фінансовий ринок»**

Київ 2015

Фінансова система держави забезпечує нормальне існування, функціонування і розвиток її економіки. Основою цієї системи є фінансовий ринок, що виступає у якості механізму за допомогою якого відбувається перерозподіл капіталів і спрямування коштів у сфери найбільш ефективного їх використання. Переміщення і перерозподіл коштів на фінансовому ринку найчастіше відбувається за допомогою спеціальних інститутів - фінансових посередників (банків, інвестиційних фондів, страхових компаній та ін.) та фінансової інфраструктури (біржі, торгівельно-інформаційні системи, депозитарії та реєстратори).

Рівень розвитку фінансового ринку обумовлюється рівнем накопичення, господарськими традиціями, розмірами суспільного багатства та благополуччя нації тощо. Розвинені фінансові ринки відображають стійке економічне зростання, відносно однорідний розвиток галузей та регіонів, низькі темпи інфляції, розумні режими оподаткування, стабільну законодавчу базу, сприятливий політичний клімат у країні та певний баланс фінансово-економічних інтересів у суспільстві.

Для нормального функціонування економіки постійно необхідна мобілізація, розподіл і перерозподіл фінансових ресурсів між її сферами і секторами. Мобілізація та розміщення ресурсів виконується як за допомогою бюджету, що мобілізує ресурси через податки і розміщує їх відповідно до потреб уряду; так і за допомогою фінансового ринку, що мобілізує заощадження на добровільних засадах і надає позики чи інвестиції, реагуючи на ринкову ситуацію.

Курс «Фінансовий ринок» має теоретично-прикладний характер: у теоретичному плані вона покликана поглибити знання стосовно організації функціонування фінансового ринку як підсистеми фінансових відносин та управління ним; у прикладному - сформулювати навички проведення операцій на фінансовому ринку. Предметом дисципліни є відносини, що виникають у процесі купівлі-продажу фінансових ресурсів.

В результаті вивчення курсу слухач повинен буде знати сутність та значення фінансового ринку в сфері економічних відносин, взаємозв'язок між джерелами формування фінансових ресурсів та їх використанням, функціонування фінансових інструментів, суті фінансового посередництва, особливості обміну різних видів фінансових інструментів, видів, форм і методів регулювання фінансового ринку.

Тривалість програми 108 академічних годин.

План підготовки

№	Напря́м	Години	Викладач
1	Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	6	
<p>Поняття фінансового ринку. Роль і місце фінансового ринку в системі ринкових відносин. Структура фінансового ринку, його складові: грошовий ринок (валютний, кредитний) і ринок капіталів; особливості ринків, що входять до складу фінансового ринку, їх взаємозв'язок. Функції фінансового ринку.</p>			
2	Регулювання фінансового ринку	4	
<p>Необхідність державного регулювання фінансового ринку. Основні завдання регулювання фінансового ринку: створення умов для ефективної мобілізації та розміщення учасниками ринку фінансових ресурсів з урахуванням інтересів суспільства, одержання учасниками ринку достатнього обсягу інформації про емітентів цінних паперів, захист прав учасників фінансового ринку, контроль за прозорістю та відкритістю ринку. Форми регулювання фінансового ринку.</p>			
3	Фінансові посередники	12	
<p>Інституціональні посередники на фінансовому ринку: банківські установи і небанківські фінансові інститути (інвестиційні фонди і компанії, трасти, страхові компанії, пенсійні фонди). Діяльність комерційних банків як універсальних посередників. Інвестиційні фонди і компанії, специфіка їх діяльності, особливості організації. Відкриті та закриті інвестиційні фонди. Взаємні фонди грошового ринку як конкуренти банків, їх привабливість з точки зору дрібних інвесторів. Трастові операції на фінансовому ринку; особливості діяльності трастів. Пенсійні фонди як акумулятори інвестиційного капіталу; особливості розміщення та управління капіталом пенсійних фондів. Роль страхових компаній в накопиченні і русі інвестиційного капіталу; вимоги щодо напрямів використання коштів страхових компаній в операціях на фінансовому ринку.</p>			
4	Ризик та ціна капіталу	8	
<p>Ціна (курс) цінного паперу. Ціна капіталу. Ризики, на які має вплив інфляція. “Ефект Фішера”. Премія за ризик. Премія за ліквідність. Премія за строковість. Теорії часової структури процентних ставок. Розвиток теорій ризику. Модель арбітражного ціноутворення.</p>			
5	Ринок капіталів	12	
<p>Поняття ринку капіталів. Специфічність ринку капіталів. Основна функція ринку капіталів. Основні фінансові інструменти ринку капіталів – акції, сертифікати акцій, паї, дольові цінні папери, що закріплюють права учасників на частину майна. Облігації як боргові цінні папери, що підтверджують відносини позики.</p>			
6	Ринок похідних фінансових інструментів	10	
<p>Поняття похідних фінансових інструментів (деривативів). Види похідних фінансових інструментів: опціони “права”, варанти, опціони “пут” і “колл”, ф'ючерси. Опціони “права”, їх особливості, права і привілеї. Вартість “права”. Варанти (ордери):</p>			

загальні властивості, переваги і недоліки. Особливості варантів: курс виконання, вартість, премія. Опціони “пут” і “колл”: визначення й особливості.. Ринки опціонів. Стандартні опціони. Опціонна премія. Угоди з опціонами “пут” и “колл”. Визначення вартості опціонів “пут” і “колл”. Види опціонів: галузеві, процентні, валютні, на фондові індекси. Ф’ючерсний ринок. Ф’ючерсні контракти. Ф’ючерси з іноземною валютою, відсотковими ставками і звичайними акціями. Характеристика контрактів.			
7	Грошовий ринок та ринок банківських позичок	12	
Основи організації кредитного ринку. Структура кредитного ринку. Регулювання кредитного ринку. Основні форми кредитних відносин: система державного кредиту, банківське кредитування, кредити, що надаються іншими фінансово-кредитними інститутами, комерційне кредитування. Класифікація кредитів залежно від категорії позичальника, строку, механізму погашення кредиту, його забезпечення. Поміщення капіталу в банківських установах. Безстрокові і термінові вклади (депозити). Ощадні вклади. Операції з інструментами грошового ринку. Операції з комерційними векселями. Операції з державними інструментами грошового ринку (казначейськими векселями). Факторинг. Стандартний факторинг. Види факторингових угод. Критерії економічної оцінки факторингових послуг			
8	Валютний ринок	12	
Поняття валюти, курс валюти, котирування іноземної валюти. Класифікації валютних ринків за різноманітними чинниками. Взаємовідносини між учасниками валютного сегменту фінансового ринку. Конверсійні операції на валютному ринку. Ринок операцій СПОТ. Операції на форвардному ринку. Валютні ф’ючерси. Валютні опціони. Операції СВОП. Валютний арбітраж.			
9	Фондова біржа та фондові операції	14	
Фондова біржа: призначення, види операцій. Форми організації біржової торгівлі. Норми і правила організації бірж. Лістинг і котирування цінних паперів. Методи котирування цінних паперів. Класифікація обліку і руху акцій. Види і суть доручень клієнтів, що виконуються на біржах.			
10	Міжнародний фінансовий ринок	16	
Основи функціонування міжнародного фінансового ринку. Фінансові інструменти міжнародного ринку: кредитні ресурси, еврооблігації, евроакції, свопи, опціони, форварди, ф’ючерси та ін. Фінансова інформація на міжнародному ринку: результати котирування акцій на міжнародних фондових біржах, результати торгів державними зобов'язаннями, результати торгів корпоративними облігаціями, інформація про торги ф’ючерсними контрактами, інформація про міжнародні інвестиційні компанії.			
Комплексний іспит		2	
Разом		108	